

VA/Mustonen/EK

7.4.1976

Kalevankatu 6 00100 HELSINKI 10

Puhelin 642 511

Työeläkelaitoksille

TYÖELÄKELAKIEN MUUTTAMINEN

Eläketurvakeskus on yleiskirjeessään 21/75 lähettänyt tiedoksi hallituksen esityksen, joka koskee työntekijöiden eläkelain ja muiden siihen rinnastettavien lakien muuttamista. Esityksen sisältöä on sittemmin käsitelty uudelleen ministerivaliokunnassa ja hallitus on tehnyt päätöksen esityksen muuttamisesta oheisen liitteen sisältöiseksi.

Aikaisemmin lähetettyyn esitykseen verrattuna on tehty muutoksia vähimmäismäärien korottamisen aikataulun ja prosenttilukujen sekä vuoden puolivälissä annettavan ennakkoindeksikorotuksen suhteen. Vähimmäismääriä korotettaisiin vuosien 1977, 1979 ja 1982 alusta lukien ensin kahdella prosenttiyksiköllä ja kahdella jälkimmäisellä kerralla kummallakin yhdellä prosenttiyksiköllä. Ensi vuoden heinäkuun alussa maksettaisiin eläkkeisiin ensimmäisen kerran indeksikorotuksen ennakkoa kaksi viidesosaa arvioidusta seuraavan vuoden palkkaindeksin muutoksesta.

Ensi vuoden alussa toteutettavaksi esitetyn vähimmäismäärien korotuksen suhteen on Eläketurvakeskuksessa kaavailtu samanlaista rekisteriotepalvelua eläkelaitoksille kuin runsas vuosi sitten annettiin viime kesänä toteutetun tasokorotuksen suhteen. Eläkelaitokset joutuvat tämän vuoden lopulla tekemään Eläketurvakeskukselle ilmoitukset maksettavina oleviin eläkkeisiin tulevista, lainmuutoksesta johdettavista korotuksista. Ilmoitusliikenne tapahtuu pääosiltaan samaan tapaan kuin viime kesänä. Eläketurvakeskuksen antamasta palvelusta ja ilmoitusliikennettä koskevista ohjeista lähetetään myöhemmin tarkemmat tiedot.

ELÄKETURVAKESKUS

Jouko Sirkesalo   *Alpo Mustonen*
Jouko Sirkesalo   Alpo Mustonen

LIITE

Hallituksen uusittu esitys työeläkelakien muuttamiseksi

Muutokset hallituksen esitykseen 1975 II vp. n:o 124

L a k i

työntekijäin eläkelain 5 a ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 5 a §:n 1 ja 2 momentti ja 9 §, näistä 5 a §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (690/68), 5 a §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 20 päivänä syyskuuta 1974 annetussa laissa (749/74) ja 9 § sellaisena kuin se on 22 päivänä marraskuuta 1963 annetussa laissa (525/63), näin kuuluviksi:

5 a §.

Jos ennen 1 päivää maaliskuuta 1922 syntyneen työntekijän tämän lain alaisiin työsuhteisiin perustuva, 5 §:n 1 momentin mukaan laskettu eläkkeen määrä on tässä pykälässä tarkoitettua vähimmäismäärää pienempi, korotetaan se vähimmäismäärän suuruiseksi.

Jos eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi on luettava aika 1 päivästä heinäkuuta 1962 siihen saakka, kunnes työntekijä täyttää 65 vuotta, eläkkeen vähimmäismäärä on 33 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jota prosenttilukua korotetaan jäljempänä olevan taulukon mukaisesti. Työntekijäin eläkelain muuttamisesta 20 päivänä syyskuuta 1974 annetun lain (749/74) voimaantulosäännöksen 3 momentissa mainitun syntymäaika-ajan 1 päivän heinäkuuta 1922 asemesta käytetään syntymäaika-ajana 1 päivää heinäkuuta 1926 ja prosenttilukua 25 muutetaan seuraavasti:

Vuonna	33 %:n asemesta	25 %:n asemesta
	%	%
1977-1978	35	27
1979-1981	36	28
1982 ja sen jälkeen	37	29

9 §.

Eläketurva sidotaan maan palkkatasoon. Tätä varten sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa joka kalenterivuodeksi palkkaindeksiluvun ottaen huomioon yleisten palkka- ja hintatasossa

tapahtuneiden muutosten keskiarvon. Palkkaindeksiluvun muutoksen edellyttämällä tavalla tarkistetaan eläkettä myönnettäessä ja eläkkeiden yhteensovitusta uudelleen toimitettaessa eläkkeen perusteena oleva palkka ja sen jälkeen kalenterivuositain eläkkeen määrä ministeriön antamien ohjeiden mukaan.

Kunkin vuoden heinäkuun alusta lukien suoritetaan sen mukaan kuin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö tarkemmin määrää maksettaviin eläkkeisiin ennakkona kaksi viidesosaa siitä korotuksesta, joka arvion mukaan aiheutuu seuraavan vuoden 1 momentin mukaisesta palkkaindeksiluvun muutoksesta.

Tämän lain 5 a §:n 1 ja 2 momenttia sovelletaan myös aikaisemmin myönnettyyn eläkkeeseen, mikäli eläkettä korotushetkellä muutoinkin olisi maksettava. Korotuksen johdosta ei toimiteta eläkkeiden yhteensovitusta uudelleen.

Tämän lain 9 §:n 1 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vahvistettaessa palkkaindeksilukua vuodeksi 1977 ja saman pykälän 2 momenttia ensimmäisen kerran vuonna 1977. Palkkaindeksiluku vahvistetaan vuodeksi 1978 korottamalla vuoden 1977 palkkaindeksilukua siten, että korotus yhdessä 9 §:n 2 momentin mukaan maksetun ennakon perusteena olleen korotuksen viidesosan kanssa on 9 §:n 1 momentin mukaan lasketun korotuksen suuruinen.

L a k i

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin
eläkelain 5 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä syyskuuta 1974 annetussa laissa (750/74), näin kuuluvaksi:

5 §.

Vanhuuseläkkeen vuotuinen määrä on puolitoista prosenttia työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti korjattujen ja työntekijän 23 ikävuoden täyttämisen jälkeen ansaitsemien niiden palkkojen yhteismäärästä, joiden perusteella on suoritettu vakuutusmaksu tämän lain mukaan. Jos työntekijä on jonakin kalenterivuotena ansainnut tässä laissa tarkoitetuissa töissä vähemmän kuin 200 markkaa, ei sinä vuotena ansaittua palkkaa kuitenkaan otetaan huomioon eläkkeeseen oikeuttavana. Jos työntekijä on syntynyt ennen 1 päivää maaliskuuta 1922, korotetaan eläkettä kertomalla se luvulla, joka saadaan, kun luku 264 jaetaan niiden kuukausien lukumäärällä, jotka sisältyvät aikaan heinäkuun alusta 1962 sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 65 vuotta, edellyttäen, että näin saatu korotuskerroin on suurempi kuin luku yksi. Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä edellä tarkoitetun korotuksen laskemisesta. Sanottua lukua 264 muutetaan jäljempänä olevan taulukon mukaisesti. Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta 20 päivänä syyskuuta 1974 annetun lain (750/74) voimaantulosäännöksen 3 momentissa mainitun syntymäaika-ajan 1 päivän heinäkuuta 1922 asemesta käytetään syntymäaika-ajana 1 päivää heinäkuuta 1926 ja prosenttilukua 25 muutetaan seuraavasti:

Vuonna	luvun 264 asemesta luku	25 %:n asemesta %
1977-1978	280	27
1979-1981	288	28
1982 ja sen jälkeen	296	29

Tämän lain 5 §:n 1 momenttia sovelletaan myös aikaisemmin myönnettyyn eläkkeeseen, mikäli eläkettä korotushetkellä muutoinkin olisi maksettava. Korotuksen johdosta ei toimiteta eläkkeiden yhteensovitusta uudelleen. Korotusta suoritettaessa on lisäksi otettava huomioon, mitä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta 20 päivänä joulukuuta 1968 annetun

lain (691/68) voimaantulosäännöksen 3 ja 4 momentissa on säädetty.

L a k i

maatalousyrittäjien eläkelain 14 ja 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 14 § ja 22 §:n 5 momentti, näistä 22 §:n 5 momentti sellaisena kuin se on 20 päivänä syyskuuta 1974 annetussa laissa (751/74), sekä lisätään 22 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 7 päivänä heinäkuuta 1970 ja 29 päivänä joulukuuta 1972 annetuilla laeilla (469/70 ja 936/72) sekä mainitulla 20 päivänä syyskuuta 1974 annetulla lailla, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6, 7, 8 ja 9 momentti siirtyy 7, 8, 9 ja 10 momentiksi, seuraavasti:

14 §.

Vahvistetut työtulot ja tässä laissa säädetyt markkamäärät tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetään.

22 §.

Sen estämättä, mitä 6 §:n 1 momentissa on säädetty, ennen 1 päivää syyskuuta 1929 syntyneen maatalousyrittäjän vanhuuseläkkeen ja täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrä on, jos eläkkeeseen oikeuttavaksi on luettava aika 1 päivästä tammikuuta 1970 siihen saakka, kun maatalousyrittäjä täyttää 65 vuotta, 33 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta työtulosta, jollei eläkkeen määrä 6 §:n 1 momentin mukaan laskettuna muodostu suuremmaksi. Sanottua prosenttilukua muutetaan jäljempänä olevan taulukon mukaisesti. Maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta 20 päivänä syyskuuta 1974 annetun lain (751/74) voimaantulosäännöksen 3 momentissa mainitun syntymäaika-ajan 1 päivän tammikuuta 1930 asemesta käy-

tään syntymäaika-rajana 1 päivää tammikuuta 1934 ja prosenttilukua 25 muutetaan, jollei eläkkeen määrä 6 §:n 1 momentin mukaan laskettuna muodostu suuremmaksi, seuraavasti:

Vuonna	33 %:n asemesta %	25 %:n asemesta %
1977-1978	35	27
1979-1981	36	28
1982 ja sen jälkeen	37	29

Jollei eläkkeeseen oikeuttavaksi ole luettava koko edellä mainittua aikaa, eläkkeen määrä on sama suhteellinen osa sanotusta eläkkeestä kuin eläkkeeseen oikeuttavien kuukausien luku on koko edellä mainittuun aikaan sisältyvien täysien kuukausien luvusta. Jos maatalousyrittäjä on syntynyt ennen 1 päivää tammikuuta 1935, osaeläkkeenä myönnettävä työkyvyttömyyseläke lasketaan siten, että osaeläke on seuraavien prosenttilukujen mukainen osa täydestä eläkkeestä:

Syntymävuosi	Osa-eläke prosenttia täydestä eläkkeestä
1927 tai aikaisempi	66
1928	64
1929	62
1930	60
1931	58
1932	56
1933	54
1934	52

Tämän lain 22 §:n 5 momenttia sovelletaan myös aikaisemmin myönnettyyn eläkkeeseen, mikäli eläkettä korotushetkellä muutoinkin olisi maksettava. Korotuksen johdosta ei toimiteta eläkkeiden yhteensovitusta uudelleen.

L a k i

yrittäjien eläkelain 13 ja 19 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 13 § ja 19 §:n 5 momentti, näistä 13 § sellaisena kuin se on 17 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa (872/71) ja 19 §:n 5 momentti sellaisena kuin se on 20 päivänä syyskuuta 1974 annetussa laissa (752/74), sekä lisätään 19 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 7 päivänä heinäkuuta 1970 ja 29 päivänä joulukuuta 1972 annetuilla laeilla (486/70 ja 937/72) sekä mainitulla 20 päivänä syyskuuta 1974 annetulla lailla, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 ja 7 momentti siirtyy 7 ja 8 momentiksi, seuraavasti:

13 §.

Vahvistetut työtulot sekä 7 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 2 momentissa säädetty markkamäärät tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetään.

19 §.

Sen estämättä, mitä 5 §:n 1 momentissa on säädetty, ennen 1 päivää syyskuuta 1929 syntyneen yrittäjän vanhuuseläkkeen ja täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrä on, jos eläkkeeseen oikeuttavaksi on luettava aika 1 päivästä tammikuuta 1970 siihen saakka, kun yrittäjä täyttää 65 vuotta, 33 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta vuotuisesta työtulosta työtulon 20 000 markan määrään saakka ja sen ylittävältä osalta 1/8 prosenttia jokaista täyttä eläkkeeseen oikeuttavaa kuukautta kohden, jollei eläkkeen määrä 5 §:n 1 momentin mukaan laskettuna muodostu suuremmaksi. Sanottuun rajamäärään sovelletaan tämän lain 13 §:n säännöksiä. Mainittua prosenttilukua 33 muutetaan jäljempänä olevan taulukon mukaisesti. Yrittäjien eläkelain muuttamisesta 20 päivänä syyskuuta 1974 annetun lain (752/74) voimaantulosäännöksen 3 momentissa mainitun syntymäaika-ajan 1 päivän tammikuuta 1930 asemesta käytetään syntymäaika-ajan 1 päivää tammikuuta 1934 ja prosenttilukua 25 muutetaan,

jollei eläkkeen määrä 5 §:n 1 momentin mukaan laskettuna muodostu suuremmaksi, seuraavasti:

Vuonna	33 %:n asemesta %	25 %:n asemesta %
1977-1978	35	27
1979-1981	36	28
1982 ja sen jälkeen	37	29

Jollei eläkkeeseen oikeuttavaksi ole luettava koko edellä mainittua aikaa, eläkkeen määrä on sama suhteellinen osa edellä tarkoitettusta määrästä kuin eläkkeeseen oikeuttavien kuukausien luku on koko mainittuun aikaan sisältyvien täysien kuukausien luvusta. Jos yrittäjä on syntynyt ennen 1 päivää tammikuuta 1935, osaeläkkeenä myönnettävä työkyvyttömyyseläke lasketaan siten, että osaeläke on seuraavien prosenttilukujen mukainen osa täydestä eläkkeestä:

Syntymävuosi	Osaeläke prosenttia täydestä eläkkeestä
1927 tai aikaisempi	66
1928	64
1929	62
1930	60
1931	58
1932	56
1933	54
1934	52

Tämän lain 19 §:n 5 momenttia sovelletaan myös aikaisemmin myönnettyyn eläkkeeseen, mikäli eläkettä korotushetkellä muutoinkin olisi maksettava. Korotuksen johdosta ei toimiteta eläkkeiden yhteensovitystä uudelleen.

L a k i
luopumiseläkelain 13 ja 24 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä tammi-
kuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/74) 13 § ja 24 §:n 1 mo-
mentti näin kuuluviksi:

13 §.

Tässä laissa säädetyt markkamäärät tarkistetaan yleisten
palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin
työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetään.

24 §.

Jollei tästä laista muuta seuraa, on luopumiseläkkeestä
soveltuvien osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin
eläkelain 9, 16-21 a ja 22 §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläke-
lain 16-18 §:ssä ja 19 §:n 3 momentissa on säädetty.

_____

Tämä laki tulee voimaan ___ päivänä _____kuuta 197__.

Tämän lain 13 §:ää sovelletaan niihin tapauksiin, joissa
luopuminen tapahtuu tai luopumiseläkelain 17 §:n 1 momentissa tar-
koitettu ehdollinen päätös annetaan tämän lain voimaan tultua.

Tarkistettaessa markkamääriä ja eläkkeitä 1 päivästä tam-
mikuuta 1977 lukien ensimmäisen kerran tämän lain mukaisesti pide-
tään tarkistettavina markkamäärinä ja eläkkeen määrinä joulukuun
1976 määriä. Niiden katsotaan vastaavan sosiaali- ja terveystoiminis-
teriön vuodeksi 1976 vahvistamaa palkkaindeksilukua.

L a k i
valtion eläkelain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä tou-

kokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 3 momentti ja 16 §, näistä 10 §:n 1 momentti ja 12 §:n 3 momentti sellaisina kuin ne ovat 18 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (568/75), näin kuuluviksi:

10 §.

Eläkkeen määrä on jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta eläkkeen perusteena olevasta palkasta 1/12 prosenttia ajalta ennen 1 päivää heinäkuuta 1962 ja siitä lukien 1/6 prosenttia.

12 §.

Yhteensovitusraja on 66 prosenttia eläkkeen enimmäismäärän perusteena olevasta palkasta, jos tämä on enintään 2 626 markkaa. Jos eläkkeen enimmäismäärän perusteena oleva palkka ylittää 2 626 markkaa, yhteensovitusraja on 66 prosenttia siitä vähennettynä määrällä, joka on 66 prosenttia ylitteestä, kuitenkin vähennettynä enintään kansaneläkkeen perusosan määrällä.

16 §.

Eläkkeen perusteena oleva palkka tarkistetaan eläkettä myönnettäessä ja 13 §:ää sovellettaessa sen palkkaindeksiluvun mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten.

Eläkkeen määrä tarkistetaan samalla tavoin kuin on säädetty työntekijäin eläkelain mukaisten eläkkeiden tarkistuksesta.

Tämä laki tulee voimaan ___ päivänä _____ kuuta 197__.

Tämän lain 12 §:n 3 momentissa säädetty markkamäärä vastaa vuodelle 1976 vahvistettua palkkaindeksilukua 462 ja sitä tarkistetaan kalenterivuosittain samalla markkamäärällä kuin työntekijäin eläkelain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua markkamäärää tarkistetaan kalenterivuosittain vuoden 1977 alusta.

L a k i

valtion perhe-eläkelain 5 ja 11 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (774/68) 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (569/75), ja 11 § näin kuuluviksi:

5 §.

Perhe-eläke leskelle ja lapsille on jokaiselta edunjättäjän eläkettä varten eläkeajaksi luettavalta kuukaudelta eläkkeen perusteena olevasta palkasta:

1) jos edunjättäjällä oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 1 momenttia soveltaen,

eläkeajalta ennen heinäkuun 1 päivää 1962

2/48 prosenttia, jos edunsaajia on yksi,

3/48 prosenttia, jos edunsaajia on kaksi,

sekä

4/48 prosenttia, jos edunsaajia on kolme tai useampia;

eläkeajalta heinäkuun 1 päivästä 1962 lukien

2/24 prosenttia, jos edunsaajia on yksi;

3/24 prosenttia, jos edunsaajia on kaksi;

sekä

4/24 prosenttia, jos edunsaajia on kolme tai useampia;

2) jos edunjättäjällä oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 2 momenttia soveltaen, 1/12 prosenttia, ja siihen lisätään, jos edunsaajia on useampia, toisesta edunsaajasta 1/36 prosenttia ja jokaisesta sen lisäksi olevasta edunsaajasta 1/72 prosenttia, kuitenkin niin, että eläkeaikana otetaan huomioon enintään 360 kuukautta; sekä

3) jos edunjättäjällä oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 3 momenttia soveltaen, 1/10 prosenttia ja siihen lisätään, jos edunsaajia on useampia, toisesta edunsaajasta 1/30 prosenttia ja jokaisesta sen lisäksi olevasta edunsaajasta 1/60 prosenttia, kuitenkin niin, että eläkeaikana otetaan huomioon enintään 300 kuukautta.

11 §.

Edunjättäjän eläkkeen perusteena oleva palkka tarkistetaan perhe-eläkettä myönnettäessä ja 8 §:ää sovellettaessa sen palkka-indeksiluvun mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten.

Perhe-eläkkeen määrä tarkistetaan samalla tavoin kuin on säädetty työntekijäin eläkelain mukaisten eläkkeiden tarkistuksesta.

_____

Tämä laki tulee voimaan ___ päivänä _____kuuta 197__.

_____

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1975.

Tasavallian Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri